

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง: จังหวัดเชียงใหม่  
 ชื่อผู้วิจัย : นางพิรุณ กิ่งสุวรรณเพง  
 สาขาวิชา : นโยบายสาธารณะ

### อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร.จุไรรัตน์ จุลจักรวัตโน้น  
 : อาจารย์ ดร.ดาวร เกียรติไชยกร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง: จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงจังหวัดเชียงใหม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามหัวหน้าครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกองค์กร ในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณมาดำเนินโครงการแล้ว ในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลตำบลซ้างเผือก เทศบาลตำบลหนองหอย เทศบาลตำบลสันผักหวานและองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว จำนวนตัวอย่าง 343 ครัวเรือน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test และสถิติ f-test ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านหลักคิดสำคัญของโครงการ ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้านรูปแบบการพัฒนาความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{x}=3.85$ , S.D.=0.75)

จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครเชียงใหม่ ( $\bar{x}=3.91$ , S.D.=0.72) เทศบาลตำบลสันผักหวาน ( $\bar{x}=3.85$ , S.D.=0.56) และองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ( $\bar{x}=3.60$ , S.D.=0.62) ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เทศบาลตำบลหนองหอย ระดับปานกลาง ( $\bar{x}=2.79$ , S.D.=1.35) และเทศบาลตำบลซ้างเผือก ระดับน้อย ( $\bar{x}=2.11$ , S.D.=0.60)

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลภูมิหลังของผู้เข้าร่วมโครงการกับความคิดเห็นต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงจังหวัดเชียงใหม่ พนว่า ภูมิหลังเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพในการเข้าร่วมโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความคิดเห็นต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงจังหวัดเชียงใหม่

ส่วนข้อมูลภูมิหลังด้านระยะเวลาเข้าร่วมโครงการ ด้านกรรมลิทธิ์ในที่อยู่อาศัยก่อนเข้าร่วมโครงการ และด้านกรรมลิทธิ์ในที่ดินก่อนเข้าร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อ ระดับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงส่วนใหญ่ คือ คนในชุมชนขาด ความร่วมมือร่วมใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ขาดความสามัคคีในชุมชน การอนุรักษ์เบิกจั่งงบประมาณ ล่าช้า งบประมาณไม่ทั่วถึง ไม่ต่อเนื่อง ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการบ้านมั่นคง

ข้อเสนอแนะสำคัญของกลุ่มตัวอย่าง คือ หน่วยงานของรัฐควรให้ความสำคัญช่วย ชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการให้ชาวบ้านทราบ ให้ความช่วยเหลือ ชี้แจงอย่างจริงจังเป็นรูปธรรม จัด อบรมให้ความรู้ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจ ประสานเชื่อมความสัมพันธ์ของคนใน ชุมชน

**The Title** : A Study of the Accomplishments of Baan Mankong Project :  
Chiang Mai Province

**The Author** : Mrs. Phirun Kingsuwanaphong

**Program** : Public Policy

**Thesis Advisors** : Dr.Churairat Chullachakkawat Chairman  
: Dr.Thaworn Kietchayakorn Member

## ABSTRACT

The study of the Accomplishments of Baan Mankong Project, Chiang Mai Province, has the following objectives: 1) to study the accomplishments of Baan Mankong Project, Chiang Mai Province, and 2) to study the problems, obstacles and suggestions in implementing the Baan Mankong Project, Chiang Mai Province. The data was acquired by distributing questionnaires to the people involved in the Baan Mankong Projects in four municipalities and one Tambon Administrative Organization where the project had already been implemented. The sample was 343 people in total.

The data is analyzed by frequency, percentage, Mean, and Standard Deviation (S.D.).The hypothesis is tested by the t-test and f-test statistics.

The results of the study found that the opinions on the average level of accomplishment of the Baan Mankong Project, Chiang Mai Province, in all 4 aspects – namely, the main concept of the project; the objective of the project; the form of security development on residences; and the participation in the project implementation- was at a high level ( $\bar{x}=3.85$ , S.D.=0.75).

Categorizing by the local administrative organizations, the study revealed that the Chiang Mai City Municipality, the San Phak Wan Sub-district Municipality, and the Don Kaeo Sub-district Administrative Organization had an average value at a high level, while the Nong Hoi Sub-district Municipality's average value was at moderate level, and the Chang Phuak Sub-district Municipality's average value was at a low level.

It was found that the correlations between the background data of the project participants and their opinions on the level of accomplishment of the Baan Mankong Project, Chiang Mai

Province were found that the background on sex, age, marital status, education, occupation, income, and status of project participation had NO correlation with their opinions about the level of accomplishment of the Baan Mankong Project, Chiang Mai Province.

On the other hand, the background data on the time frame of project participation, ownership of the residences prior to project participation, and land ownership prior to project participation were found to have a correlation with their opinions on the level of accomplishment of the implementation of the Baan Mankong Project, Chiang Mai Province.

The findings of the study suggested that most problems and obstacles of implementing the project were, for example, lack of cooperation and unity within the community, the delayed budget approval, and lack of knowledge regarding the project.

Some suggestions from the participants including that the government agencies should emphasize on the importance of the project by explaining the objectives of the project to the villagers in order to help them to realize the main objectives of the project, and build good relationships among the people in the community.

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง: จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสำเร็จได้ด้วยดี นี่เองจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. จุไรรัตน์ จุลจักรวัตเน และอาจารย์ ดร. ถาวร เกียรติไชยการ รวมทั้งอาจารย์ ดร. สุพรชัย ศิริ โวหาร ประธานสอนเก้าโครงการวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวิชิ จิตรวิจารณ์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพินทร์ ศิริบุญมา คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ไพรัช ตระการศิรินันท์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริวัฒน์ ชัยญาณะ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และผู้จัดการปฏิภาณ บุณพา ผู้จัดการภาคสำนักงานปฐนติการภาคเหนือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 ท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ให้ใช้ง่าย มีความเที่ยงตรง แม่นยำและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

กราบขอบพระคุณนายกเทศมนตรีทั้ศนัย บูรณุปกรณ์ นายกเทศมนตรีในครรัชัย เชียงใหม่ รองนายกเทศมนตรีชาตรี เชื้อม โนชาญ รองนายกเทศมนตรีในครรัชัย เชียงใหม่ รองปลัดเทศบาลสรวง ไชย มีสมศักดิ์ รองปลัดเทศบาลครรัชัย เชียงใหม่ และนายกเทศมนตรีคิชชัน เจียกชจร นายกเทศมนตรีตำบลช้างเผือก ท่อนุญาตและสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งขอขอบคุณประธานเครือข่ายองค์กรชุมชน เมืองเชียงใหม่ ประธานชุมชน แกนนำเครือข่ายองค์กรชุมชนเมืองเชียงใหม่ ประธานโครงการบ้านมั่นคง และประธานกลุ่มตัวอย่างทุกชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ที่ศึกษาทั้ง 5 แห่ง ขอขอบคุณคุณคอมสัน ประทุมสุข ผู้ช่วยหัวหน้างานพัฒนาชุมชน และคุณพรชัย ชนพูเก้าว์ เจ้าหน้าที่สำรวจข้อมูล กองสวัสดิการสังคม เทศบาลครรัชัย เชียงใหม่ ที่มีส่วนสนับสนุนช่วยเหลือให้การเก็บข้อมูล เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์ ตรงตามกลุ่มประชากรและตัวอย่างที่ได้สุ่มไว้ทุกประการ

ขอขอบคุณบุคลากรกองสวัสดิการสังคม เทศบาลครรัชัย เชียงใหม่ สำนักงานปฐนติการภาคเหนือ สำนักงานโครงการบ้านมั่นคง และสำนักงานบริหารกองทุนและสินเชื่อ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) บัณฑิตวิทยาลัย และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเอกสาร ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการ

จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบคุณคุณประไพบrix นักวิเคราะห์น้อยนายและแผน กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล ทราบข้อมูลคุณค่าทางวิชาการและมีความสมบูรณ์แบบมากที่สุด

ทราบข้อมูล รองศาสตราจารย์ ไพรัช ตระการศิรินันท์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบข้อมูลพร่อง ให้หลักคิดและข้อมูลป้อนกลับ ให้ผู้วิจัยเกิดการพัฒนาความคิดและการทำงาน ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าทางวิชาการและมีความสมบูรณ์แบบมากที่สุด

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบคุณบิดามารดาคุณอาวิชัย วัชรุติ สามี พี่น้องๆ และผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือที่ไม่ได้กล่าวไว้แล้ว ที่นี้อีกหลายท่าน ขอบใจหลวงชาย นายพิชัย วัชรุติ และบุตรสาว บุตรชายของผู้วิจัย ที่อยู่เป็นพลังแรงใจสนับสนุน ช่วยเหลือให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าต่อผู้ที่สนใจศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจนในเมือง ให้เกิดเป็นคุณประโยชน์ในด้านหนึ่งของการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากความมุ่งมั่นตั้งใจ ความพยายามเพียรพยายามและความวิริยะอุตสาหะในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งของผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงเป็นพลังให้การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในชุมชนแออัด หรือการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจนในเมือง ได้รับความสำเร็จและยั่งยืนตลอดไป

พิรุณ กิงสูวรรณพงษ์